85-ቦԴ SUቦԻ, ԹԻԼ 23 (21444)

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2022

(4 tg) ዓኮሁ՝ 3000 L.በ.

ԱՐጓԵՍՏԻՑ ԴԱՍԵՐՈՒ ՎԵՐՍԿՍՈՒՄ

Երկար դասադուլէ ետք, Արհեստից վարժարաններու ուսուցիչներու համախմբումը երէկ յայտարարեց, որ այսօր պիտի վերսկսին դասաւանդութիւնները եւ դասադուլը կ'առկախուի մինչեւ առնուազն Փետրուարի աւարտը, պատասխանատուներուն առիթ տալով գտնելու անհրաժեշտ լուծումները։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱ՞Յ

Քուէյթի արտաքին գործերու նախարար Ահմատ Նասէր ալ Մոհամմէտ Ալ Սուպահ յայտնեց, որ լիբանանեան կողմէն ստացած է Ծոցի արաբական երկիրներու առաջարկներուն Պէյրութի պաշտօնական պատասխանը։ Շնորհակալութիւն յայտնելով լիբանանեան իշխանութիւններուն

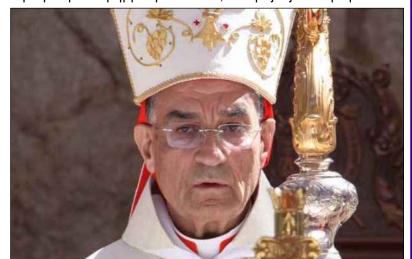
համագործակցութեան համար, քուէյթցի նախարարը դիտել տուաւ, որ Ծոցի արաբական երկիրները այժմ պիտի ուսումնասիրեն լիբանանեան պատասխանը, անոր հիման վրայ առնելով անհրաժեշտ քայլերը։ Նշենք, որ Ծոցի արաբական երկիրները քուէյթցի նախարարին միջոցաւ լիբանանեան իշխանութիւններուն ներկայացուցին 15 կէտերէ բաղկացած առաջարկներու փաթեթ մը՝ անոր հիման վրայ բնականոնացնելու համար երկկողմանի յարաբերութիւնները եւ շարունակելու առկախուած համագործակցութիւնը։

Նշենք, որ Լիբանանի արտաքին գործերու նախարար Ապտալլա Պու Յապիպ իր քուէյթցի պաշտօնակիցին

յանձնեց արաբական առաջարկներուն Լիբանանի պատասխանները, ինչպես նաեւ հանրապետութեան նախագահ Միշէլ Աունի նամակը՝ Քուէյթի իշխանին։ Նախարարը Քուէյթի մէջ տեսակցեցաւ նաեւ իր եգիպտացի պաշտօնակիցին հետ, քննարկելու համար Լիբանանին աջակցելու միջոցները։

Կը կարծուի, թե արաբական առաջարկները կը ներառեն շրջանի խնդիրներեն Լիբանանը ազատ կացուցելու եւ Յըզպալլայի արտաքին միջամտութիւնները կանխելու պայմաններ, ինչպես նաեւ ՄԱԿ-ի 1559 բանաձեւի գործադրութիւն, որ կը նախատեսե միլիսներու ապազինումը։ Նաեւ կը կարծուի, թե Լիբանան պատրաստակամութիւն յայտնած է շարունակելու համագործակցութիւնը Ծոցի արաբական երկիրներուն հետ, սակայն յստակ պատաս-

խան չէ տուած Յըզպալլային վերաբերող կէտերուն։

Այս ծիրին մեջ, մարոնիներու կարտինալ Պըշարա Ռահի պատրիարքը շեշտեց, որ պատասխանատուները իրաւունք չունին մերժելու Լիբանանին օգնութիւն տրամադրող առաջարկները եւ արդարացնելու երկրին մեջ զենք կրելու իրաւունքի բազմազանութիւնը։ Ռահի նաեւ յայտնեց, որ իրենք անակնկալի եկած են քաղաքական գործունեութիւնը առկախելու վերաբերեալ նախկին վարչապետ Սաատ Յարիրիի որոշումով։

ԿԱՌՉԱԾՈՒԹԻՒՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Յըզպալլայի ընդհանուր քարտուղարի տեղակալ շէյխ Նայիմ Քասէմ կառչածութիւն յայտնեց մայիսեան խորհըրդարանական ընտրութիւններու կայացումին՝ առանց որեւէ յետաձգումի։ Քասէմ նաեւ բուռն յարձակում գործեց Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան վրայ եւ նշեց, որ այդ կուսակցութիւնը ատակ չէ ներկայացնելու պետականութիւն կառուցող ժողովրդային զանգուած մը։

Իսկ Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան նախագահ Սամիր ժաաժա ընտրական հաւաքի մը ընթացքին յայտարարեց, որ խորհրդարանական ընտրութիւնը լաւ առիթ մըն է փոխելու այժմու մեծամասնութիւնը։

ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԵՐ ՉԿԱՆ

Կրթութեան եւ բարձրագոյն ուսումի նախարար Ապպաս Յալապի կառավարութեան երէկուայ նիստէն ետք

յայտնեց, որ պետական ամավարկի բոլոր մանրամասնութիւնները տակաւին ենթակայ են քննարկումի։ Ըստ Յալապիի, նախարարները կը մերժեն նիւթական յաւելեալ բեռ պատճառել քաղաքայիններուն։

Իսկ աշխատանքի նախարար Մուսթաֆա Պեյրամ յայտնեց, որ կառավարութիւնը կը մտադրե պետական ամավարկին մեջ խուսափիլ քաղաքայիններուն վրայ նոր տուրքերու պարտադրումեն։ Ըստ նախարարին, պետական ամավարկի նախագիծի քննարկումները ցարդ այդ ուղղութեամբ կ'ընթանան։

ԲՈՂՈՔԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՐՇԱԻ

Յամացանցի ընկերային հաղորդակցութեան էջերուն վրայ երէկ սկսաւ տարածուիլ քաղաքայիններուն ուղղուած կոչ մը՝ մասնակցելու սպառողական նիւթերու սակագիները նուազեցնելու ուղղութեամբ արշաւի։ Կոչը քաղաքայիններէն կը պահանջէ կարելիութեան պայմաններու

(Շար.ը տեսնել 2րդ էջ)

ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՊԱՇՏՕՆԸ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՄՆԱՅ ԹԱՓՈԻՐ

Այսօր պաշտօնապես ի զօրու կը դառնայ հանրապետութեան նախագահ Արմեն Սարգսեանի հրաժարականը։ Սարգսեան մինչեւ երեկ գիշեր Ազգային ժողովին դիմում չեր ներկայացուցած՝ հրաժարականը յետս կոչելու մասին, հետեւաբար անոր նախագահական լիազօրութիւնները կը դադրին այսօր։ Սարգսեան պաշտօնեն հրաժարելու

դիմում ներկայացուցած էր անցեալ Կիրակի օր, 23 Յունւարին, նշելով որ նախագահը չունի անհրաժեշտ գործիքներ եւ իրաւասութիւններ՝ երկրին ու ազգին համար այս բարդ օրերուն ազդելու ներքին ու արտաքին քաղաքականութեան կարեւոր հոլովոյթներուն վրայ։ Նշենք, որ Արմէն Սարգսեան որպես նախագահ պաշտօնավարած է գրեթէ չորս տարի։

Յայաստանի սահմանադրական կարգերուն համաձայն, նախագահին լիացօրութիւնները ժամանակաւորապես պիտի ստանձնէ Ազգային ժողովի նախագահ Ալէն Սիմոնեանը, որուն խորհրդարանին մեջ պիտի փոխարինե այն փոխնախագահը, որ ստացած է մեծագոյն թիւով քուէները, այս պարագային՝ Յակոբ Արշակեանը։ Սահմանադրութիւնը նաեւ կը ճշղէ, որ նոր նախագահի արտակարգ ընտրութիւնը պէտք է կայանայ նախագահի պաշտօնը թափուր մնայէն առնուացն 25 եւ առաւելագոյնը 35 օր ետք։ Անցևող օրերուն տարածուեցան ոչ-պաշտօնական լուրեր այն մասին, որ խորհրդարանական մեծամասնութիւնը կը մտադրէ նախագահի պաշտօնին առաջադրել կրթութեան, գիտութեան, մշակոլթի եւ մարմնակրթութեան նախկին նախարար, վարչապետի աշխատակազմին ղեկավար Արայիկ Յարութիւնեանի թեկնածութիւնը։ Իսկ ընդդիմութիւնը մինչեւ երէկ ոչինչ յայտարարած էր նախագահական թեկնածու առաջադրելու մասին։

(Շար.ը տեսնել 2րդ էջ)

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՑԻՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄ

Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու Ապու Տապի Էմիրութեան գահաժառանգ իշխան, Ձինուած ուժերու գերագոյն հրամանատարի տեղակալ Մոհամմատ պըն Ձայետ ալ Նահիան երեկ ընդունեց Իսրայելի նախագահ Իսահակ Յերցոկը, որուն հետ քննարկեց երկկողմանի յարաբերութիւններն ու տարածաշրջանային զարգացումները։ Էմիրաթցի իշխանը շեշտեց զանազան ոլորտներու մեջ Էմիրաթական-իսրայելեան կապերը զարգացնելու կարե-

ւորութիւնը, կեդրոնանալով առեւտրային, առողջապահական, արհեստագիտական ոլորտներուն վրայ։ Ան նշեց, որ վերջերս յարաբերութիւններու բնականոնացումի պայմանագիր կնքած երկու երկիրները նոյն դիրքորոշումը ունին ընդդեմ միլիսներուն եւ ահաբեկչական կազմակերպութիւններուն։ Իշխանն ու նախագահը նաեւ շեշտեցին Միջին Արեւելքի մեջ ամբողջական լուծումներու կարեւորութիւնը՝ հասնելու համար վերջնական խաղաղութեան։ Իսրայելեան կողմը յայտարարեց, որ նախագահին օդանաւը Ապու Տապի հասած է սաւառնելով սեուտական օդային տարածքեն։

ԴԷՊԻ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

Սուրիոյ Արտաքին գործերու նախարարութենեն յայտարարուեցաւ, որ Օմանի արտաքին գործերու նախարար Պետր պըն Յամատ Պու Սայիտի այսօր պաշտօնական այցելութեամբ պիտի ժամանե Դամասկոս, ուր պիտի տեսակցի Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատի, արտաքին գործերու նախարար Ֆայսալ Մըքտետի եւ այլ պատասխանատուներու հետ՝ քննարկելու համար երկկողմանի յարաբերութիւնները եւ համատեղ հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցերը։ Նշենք, որ նոյնիսկ Սուրիոյ հակա-

մարտութեան ծանրագոյն օրերուն, Օման համեմատական չէզոքութիւն պահպանած էր հակամարտող բոլոր կողմերէն, ներկայացնելով լուծումի առաջարկներ։

ՊԱՏԵՐԱՉՄԻ ՄՏԱԴՐՈͰԹԻͰՆ ՉԿԱՅ

ՆԱԹՕ-ի ընդհանուր քարտուղար Ենս Սթոլթենպըրկ յայտնեց, որ կազմակերպութիւնը մտադրութիւն չունի Ուքրանիոյ մեջ տեղադրելու մարտական ուժեր, այլ կը

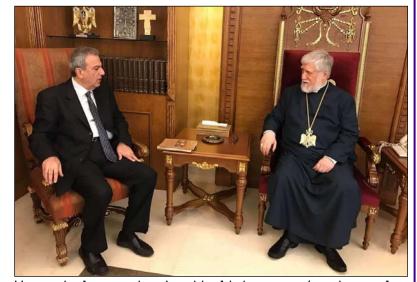

կեդրոնանայ Քիեւի իշխանութիւններուն անհրաժեշտ օժանդակութիւնը տրամադրելու վրայ։ Ընդհանուր քարտուղարը յիշեցուց, որ Ուքրանիա կազմակերպութեան անդամներեն չէ։

Իսկ Ռուսիոյ Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Նիքոլայ Փաթրուշեւ յայտնեց, որ Մոսկուա կարիք չունի եւ չ'ուզեր պատերազմիլ Ուքրանիոյ հետ։ Անոր համաձայն, Արեւմուտքն է ռուս-ուքրանական պատերազմ հրահրողը՝ իր սեփական շահերուն համար։

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՄԷՋ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆԸ ԱՅՑԵԼԵՑ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

Շաբաթ, 29 Յունուար 2022-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Յայրապետին այցելեց Վատիկանի մեջ Լիբանանի դեսպան Դոկտ. Ֆարիտ Էլ Խազէն։ Դեսպանը Նորին

Սրբութեան պարզեց Վատիկանի կատարած աշխատանքները Լիբանանի առնչութեամբ, յատկապես 1 Յուլիս 2021-ին Վատիկանի մէջ կայացած Լիբանանի քրիստոնեայ հոգեւոր պետերու հանդիպումէն ետք։

Յանդիպման ընթացքին քննարկումի նիւթ դարձան Լիբանանի ներկայ կացութեան առնչուած շարք մը հարցեր։

Յայտնենք, որ յառաջիկայ օրերուն Վատիկանի արտաքին գործերու նախարար կարտինալ Գալակար պիտի այցելէ Լիբանան։

LኮዶԱՆԱՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԳՈՀԱՅՈՒՅԻՉ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱ՞Յ

(Շարունակուած Ա. էջէն)

մեջ այս շաբաթ չգևել սննդանիւթ՝ մասնաւորաբար մսեղեն, որպեսզի վաճառականները ստիպուին նուազեցնելու գիները, նկատի առնելով տոլարի փոխարժեքին նուազումը։ Արշաւը կազմակերպող քաղաքայինները կը յիշեցնեն, որ վաճառատուներուն մեջ սննդամթերքի եւ սպառողական այլ նիւթերու գիները չեն նուազած, թեեւ ամերիկեան տոլարի փոխարժեքը զգալիօրեն նահանջած է անցնող երկու շաբաթներուն։ Կոչը կը վստահեցնե, որ վաճառականները պիտի ստիպուին նուազեցնելու գիները, եթե քաղաքայինները միասնաբար պոյքոթի ենթարկեն շուկաները եւ պահանջեն արդար սակագրում։

ՄՍԷՅԼՅԱՆ ԼԵՑՆԵԼՈՒ ՓՈՐՁ

Ուժանիւթի եւ ջուրի հարցերու նախարարութիւնը յայտարարեց, որ այսօր պիտի հրապարակէ ելեկտրածին սարքերու ծառայութեան անցեալ ամսուայ վճարումի սա-

կագինը, որ նախորդ ամսուայ հետ բաղդատած պիտի ըլլայ աւելի բարձր։ Իսկ ուժանիւթի նախարար Ուալիտ Ֆայյատի գրասենեակը հաղորդեց, որ նախարարը իր ցուցմունքները տուած է՝ սկսելու հիւսիսային Մսեյլիա ամբարտակի աւազանը լեցնելու աշխատանքը։ Նշենք, որ աւազանը լեցնելու հոլովոյթը անցեալ տարի դիմագրաւած էր կարգ մը թեքնիք խնդիրներ։

ՌՈՒՄԲԻ ՊԱՅԹՈՒՄ

Ապահովական ուժերը երէկ յայտարարեցին, որ իսրայէլեան յարձակումի օրերէն մնացած ռումբ մը պայթեցաւ

հարաւային Յուժեյր հովիտի արգելոցին մեջ, մարդու մը մօտ որ փայտ կը հաւաքեր անտառեն։ Ըստ յայտարարութեան, անձը հրաշքով փրկուած է ռումբի պայթումեն։ Նշենք, որ հակառակ տեղական եւ միջազգային կազմակերպութիւններու ջանքերուն, Լիբանանի հարաւային շրջաններուն մեջ տակաւին կան իսրայելեան օրերեն մնացած հազարաւոր ականներ եւ չպայթած ռումբեր, որոնք յաճախ կը վտանգեն քաղաքայիններուն՝ մասնաւորաբար երեխաներուն կեանքը։

USUOP 42 UTUS QUONIP

(Շարունակուած Ա. էջէն)

ՍԱՅՄԱՆԱՅԻՆ ԿՐԱԿՈՑՆԵՐ

Յայաստանի հիւսիսարեւելեան Տաւուշ գաւառի սահմանամերձ Չինարի գիւղին մէջ անցնող օրերուն վերստին լսուեցան կրակոցներու ձայներ։ Գիւղապետ Սամուէլ Սողոյեան նշեց, որ անցնող օրերուն հակառակորդը կրակած

է գիւղը պաշտպանող հայկական դիրքերուն ուղղութեամբ, սակայն ինքնին գիւղը թիրախ չէ դարձած։ Չինարիի բնակիչները նշեցին, որ վարժուած են այս վիճակին եւ կրակոցներեն չեն վախնար։ «Եթէ պահ մը չկրակեն՝ կ'անհանգըստանանք, մտածելով որ անբնական իրավիճակ կը տիրէ», ըսաւ գիւղապետը, շեշտելով ատրպէյճանական կրակոցներու յաճախականութիւնը։

Իսկ Յայաստանի Պաշտպանութեան նախարարութիւնը հաղորդեց, որ հակառակորդը Տաւուշ գաւառի սահմանային բնակավայրերուն եւ դիրքերուն ուղղութեամբ կրակ բացած է 27 Յունուարի գիշերուայ ժամերուն, սակայն հայկական կողմը չէ պատասխանած, որովհետեւ կրակոցները եղած են անկանոն։

ԲՌՆԱԳՐԱԼԵԱԼ ՅՈՂԵՐՈԼ ՕՐԻՆԱԳԻԾ

Արցախի Յանրապետութեան Ազգային ժողովին մէջ ներկայացուած հինգ խմբաւորումներ մշակեցին Արցախի բռնագրաւեալ տարածքներուն մասին օրէնքի նախագիծ մը, որ 2 Փետրուարին պիտի ներկայացուի առաջին ըն-

թերցումի։ Ըստ երեսփոխաններուն, օրինագիծին հիմնական միտքը այն է, որ Արցախի բռնագրաւեալ տարածքներուն մէջ միջազգային որեւէ կառոյց կամ ընկերութիւն իրաւունք չունի աշխատանքներ կատարելու՝ առանց հայկական կողմին հետ համաձայնելու։ «Այլապես, եթէ հետագային խնդիրներ յառաջանան, այդ ընկերութիւնները իրաւունք չունին Ստեփանակերտի իշխանութիւններեն փոխհատուցում պահանջելու։ Օրինագիծը նաեւ կը շեշտէ, որ Արցախէն հողեր գրաւուած են ոչ միայն 2020 թուականին, այլ՝ ղարաբաղեան առաջին պատերազմի օրերուն, մասնաւորաբար՝ Շահումեանը, Մարտակերտի եւ Մարտունիի շարք մը բնակավայրեր։

ՏՈՐՊԱՅԻ ՄԷՋ ՅԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕՐ

Տուպայի մէջ երէկ կարեւոր օր էր Յայաստանի համար։ Էմիրութեան «Expo-2020» միջազգային ծանօթ ցուցահանդէսին ընթացքին երէկ նշուեցաւ Յայաստանի ազգային օրը։ Յայաստանի տնտեսութեան նախարար Վահան Քե-

րոբեան համացանցային գրառումներու մեջ նշեց, թե օրը սկսաւ Յայաստանի քայլերգով եւ դրօշի բաձրացումով, որմէ ետք պաշտօնական խօսք արտասանած է նախարարը եւ կարեւորած՝ համաշխարհային գիտութեան, մշակոյթի եւ արհեստագիտութեան զարգացումին մէջ հայ գիտնականներու եւ նորարարներու անգնահատելի ներդրումը՝ ներկայացնելով նորարարութիւններ, որոնք բեկումնային եղած են մարդկութեան յառաջընթացին համար։ «Ընդգծեցի Յալաստանի գործարար եւ ներդրումային միջավայրին գրաւչութիւնը, առանձնացուցի յատկապես տնտեսութեան այն ոլորտները, որոնք առաւել գրաւիչ են օտարերկրեայ ներդրողներուն համար», ըսաւ նախարար Քերոբեան։ Անոր խօսքով, նման մեծ ցուցահանդէսներու Յայաստանի մասնակցութիւնը կարեւոր է երկրի ճանաչելիութեան բարձրացումի, նոր համագործակցութիւններու հաստատումի եւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու ամրապնդումի տեսանկիւնէն։

UNSHILL 25

Յաճախ մարդիկ շատ սխալ պատկերացում ունեն եւ շփոթում են Սոցիալիզմի մի տեսակը միւսի հետ, սոցիալիզմը ընդհանուր միաւորող տերմինն է, բայց այն մէկ կատեգորիայի եւ մէկ տարբերակի չէ, նոյնիսկ մի քանի ձախ թեւերի յառաջդիմականներ այնքան յաճախ շփոթում են սոցիալիզմի իրենց տարբերակը։

Օրինակ՝ ԱՄՆ-ի ընտրութիւններում Անկախ/դեմոկրատ թեկնածու սենատոր Պերնի Սանտերզը հարցին՝ արդեօք նա սոցիալի՞ստ է, նա պատասխանեց, որ ինքը դեմոկրատ սոցիալիստ է։

Պեռնի Սանտերզը դեմոկրատ սոցիալիստ չէ. Նա սոցիալ-դեմոկրատ է։ Բայց սպասէք, մենք առաջ ենք անցնում յօդուածի թեմայից

Սկզբում սոցիալիստական շարժումների մեծ մասը օգտագործում էին սոցիալդեմոկրատ տերմինը, նոյնիսկ Ռուսաստանի կոմունիստական կուսակցութիւնը անուանւում էր սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցութիւն, ապա սոցիալ դեմոկրատ պոլշեւիկեան կուսակցութիւն (ՌՍՏԲԿ), յետոյ ՌՍՏ բանուորական կուսակցութիւն, ամենավերջում պաշտօնապես կոչուեց Ռուսաստանի Կոմունիստական Կուսակցութիւն (ՌԿԿ)

Կարճ ասած, կան սոցիալիզմի, սոցիալ-դեմոկրատիայի, դեմոկրատական սոցիալիզմի եւ կոմունիզմի հիմնական երեք տարբերակները, կան նաեւ մի քանի այլ տարբերակներ։

Այսպիսով, ի՞նչ է յառաջդիմական, ի՞նչ է սոցիալ-դեմոկրատիան, ի՞նչ է դեմոկրատական սոցիալիզմը, ի՞նչ է կոմունիզմը։

Սոցիալ-դեմոկրատները երեքից ամենաչափաւորն են, նրանք յառաջդիմական են, կոչ են անում շատ բարելաւումներ կատարել կապիտալիստական ազատ շուկայական ազատական համակարգում, բայց երբեք չեն առաջարկում, որ տնտեսական համակարգը հեռանայ ազատ շուկայական համակարգից, նրանք առաջարկում են բարեփոխումներ, շատ աւելի արդար ազատական համակարգ, բարեփոխումներ՝ ինչպիսիք են աւելի լաւ աշխատավարձերը, աւելի կարճ աշխատանքային ժամերը, աւելի շատարձակուրդներ, անվճար բժշկական օգնութիւն, անվճար կրթութիւն...

Դեմոկրատ սոցիալիստները կոչ են անում խաղաղ անցում կատարել սոցիալիստական տնտեսական համակարգին, ժողովրդավարական գործընթացի միջոցով, ընտրութիւնների եւ քուէաթերթիկների միջոցով, նրանք ասում են, որ սոցիալիզմը չի կարող պարտադրուել, այլ ընդունել միայն ազատ կամքի միջոցով։ Դեմոկրատ սոցիալիստները կարծում են, որ սոցիալիզմն ու ժողովրդավարութիւնը անբաժանելի են եւ մէկը չի կարող գոյութիւն ունենալ առանց միւսի։ Ես կը ցանկանայի ինձ համարել Դեմոկրատական սոցիալիստական դպրոցի աշակերտ։

Երրորդ դպրոցը կոմունիստական դպրոցն է, որը հաւատում է դասակարգերի բախմանը, դասակարգային պայքարին, պրոլետարիայի դիկտատուրան, բանուոր դասակարգի դիկտատուրային արտայայտման եւ կրօնի, ազգային ինքնութեան արժէքների....

Սոցիալական տնտեսական մակարդակում դրանք հիմնականում երեք կատեգորիաներ են, բայց այն ունի նաեւ մի քանի այլ տարբերակներ։

Այդպիսի տարբերակներից մեկը քրիստոնեական սոցիալիզմն է։ Այս դպրոցը ենթադրում է, որ քրիստոնեութիւնն ունի բազմաթիւ ուսմունքներ, որոնք պաշտպանում են սոցիալական արդարութիւնը, նրանք օգտագործում են քրիստոնեական Աւետարանի շատ հատուածներ, որոնք պաշտպանում են հարստութիւնների եւ բարիքների հաւասար բաժինը եւ պաշտպանում են աւելի արդար մարդասիրական տնտեսական սոցիալական կարգավիճակը։

Ինչ վերաբերում է այլ մօտեցումներին, ապա կայ երեք հիմնական տարբերակ՝ ինտերնացիոնալ սոցիալիզմ, նացիոնալ սոցիալիզմ, հայրենասիրական սոցիալիզմ, այս հասկացութիւնների խառնուրդ։

Յիմնականում կոմունիստական դպրոցը պաշտպանում էր մաքուր ինտերնացիոնալիզմը եւ տեսնում էր հակադրութիւն ազգային/հայրենասիրական արժէքների պահպանման եւ սոցիալիզմի միջեւ, նրանք ցանկացած հայրենասիրական մօտեցում համարեցին դաւաճանութիւն բանուոր դասակարգի գործին եւ յաճախ նկարագրեցին ցանկացած հայրենասիրական եւ/կամ ազգային շարժում որպէս ծայրայեղ ազգայնական, անկախ սոցիալիզմի աստիճանից, որը կրում էր հայրենասիրական կուսակցական գաղափարախօսութիւնը։

Այդպիսի օրինակ է հայոց պատմութեան մէջ. 1905 թուականին Սոցիալ-դեմոկրատ հնչակեան կուսակցութեան գերագոյն գումարին նրանք առաջարկ էին ստացել Ռուսաստանի կոմունիստական կուսակցութիւնից (սոցիալ դեմոկրատ բոլշեւիկեան կուսակցութիւն) միաւորուելու, բայց կոմունիստները պահանջում էին, որ հնչակեանները հրաժարուեն ազգային-ազատագրական պայքարից Արեւմըտեան Յայաստանի ներսում։ Եւ կենտրոնանալով բացառապես եւ ամբողջութեամբ աշխատաւոր դասակարգի պայքարի վրայ, հևչակևերը հրաժարուեցին եւ պնդեցին, որ իրենք առաջնահերթութիւն են տալու ազգային-ազատագրական պայքարին (Աղբիւր՝ ընկեր Եղիա Ճերեճեան, Յնչակեան կուսակցութեան երկարամեայ ղեկավար եւ Լիբանանի խորհրդարանի նախկին անդամ, Լիբանանի Վարիչ մարմինի նախկին ատենապետ, Կեդրոնականի նախկին անդամ)։

Միւս դպրոցը հայրենասէր սոցիալիստներն են, ովքեր ե՛ւ սոցիալիստական պայքարին են հաւատում, ե՛ւ հայրենասիրական նուիրուածութեանը հայրենիքին։

ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

(Շար.ը տեսնել 4րդ էջ)

«Արարատ» օրաթերթը այս յօդուածաշարքով պարբերաբար լոյս պիտի ընծայէ «Երեւան. XX դար» յատուկ նախագիծին, որ պիտի ներկայացնէ Երեւանի միջավայրը՝ իր իւրաքանչիւր «հերոս»ով։

UUTHUL ECHUMNELL

«Երեւան. XX դար» նախագիծով այսօր կը ներկայացնենք Մանկական երկաթուղիին մասին։ Այն «ամենատարեցն է» մեր հերոսներու շարքին. այն բացուած է 1937 թուականին, երբ հարիւր հազարաւոր մարդիկ կը ձերբակալուէին որպես «ազգի թշնամիներ»։ Մանկական երկաթուղին նախաձեռնողը Աղասի Խանճեանն էր, որ չտեսաւ իր մտայղացման իրագործումը. 1936-ի Ապրիլին ան դրաւ առաջին քարը «Փարոս» կայարանի հիմքին, իսկ Յուլիսին սպաննուեցաւ (պաշտօնական վարկածով՝ ինքնասպանութիւն գործեց) Թիֆլիսի մէջ։ 1937-ին Նորիլսկ աքսորուեցաւ նաեւ Մանկական երկաթուղիի այգիի գլխաւոր ճարտարապետ Միքայէլ Մազմանեանը...

Կարդալով այս յօդուածը, կ'իմանաք, թէ ինչու Ալեքսանտր Թամանեանը նախատեսած էր Յրազդանի կիրճեն դէպի քաղաք եկող փապուղիները, թէ ինչպէ՞ս պէտք է երկաթուղու այգին կապուէր Ծիծեռնակաբերդին հետ եւ ինչու «Սովետական Յայաստան» թերթը կը գրէր, որ ոչ բոլոր կազմակերպութիւնները կ'օժանդակեն մանկական երկաթուղիի կառուցման։

Թամանեան նախատեսած էր, որ մաքուր օդը փապուղիներով պէտք է հասնի կեդրոն

Ալեքսանտր Թամանեանը կը համարէր, որ Յրազդանի կիրճը պէտք է երեւանցիներուն համար ծառայէ որպէս հանգիստի վայր՝ մարդոց գեղեցիկ բնութիւնը եւ մաքուր օդը վայելելու հնարաւորութիւն տալով։

Ան նախատեսած էր երկու փապուղիները, որոնք ጓրազդանի կիրճ հասնելու կարճ ճանապարհ կը հանդիսանային եւ որոնց շնորհիւ կիրճի մաքուր օդը կը հասնէր քաղաքի կեդրոն։

1935-ին Միքայէլ Մազմանեանի նախագիծով սկսաւ կառուցուիլ Մանկական երկաթուղիի այգին, որ դարձաւ երեւանցիներու ամենասիրելի վայրերէն մէկը։

Յետագային այգիի մուտքին մօտ տեղադրուեցան աղբիւրներ՝ ԽՍՅՄ-ի հերոսներու անուններով, գետին վրայ կառուցուեցաւ «Յայրենիք» կայարանի շէնքը, ուր կը գտնուէր տոմսարկղը։

Երբ գնացքը կը մօտենար կայարանին, ուղեւորներուն, պատուի առնելով, կը դիմաւորէին հերթապահող փիոներները։ Այգիին մէջ կային նաեւ խաղահրապարակներ, ծիծաղի սենեակ։

Մանկական երկաթուղի

Պաշտօնապես բացուած է 6 Յուլիս 1937-ին։

Տեղակայուած է Յրազդան կիրճի այգիին մեջ։

Երկարութիւնը՝ 2,1 քմ

Կանգառները՝ Յայրենիք, Փիոներական եւ մէկ հարթակ՝ Ուրախութիւն։ Արհեստական կառոյցներ՝ 45մ երկարութեամբ փապուղի։

Մանկական Երկաթուղիի այգիին գլխաւոր ճարտարապետն է Միքայէլ Մազմանեանը։

Կայարանի քարէ շէնքին հեղինակն է ճարտարապետ Գոհար Գրիգորեանը։

Աղասի Խանջեանի մտայղացումը

Մանկական երկաթուղիի կառուցման գաղափարը կը պատկաներ Յայաստանի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Աղասի Խանճեանին։ 1935-ի Դեկտեմբերին Երեւանի Մանկական երկաթուղիին կառուցումը ԽՍՅՄ-ի պետական ծրագրով ներառուեցաւ 1936-ին ժողովրդա-տնտեսական ծրագրին մեջ։ Յանձնման վերջնական ժամկետն էր 7 Նոյեմբեր 1937, քանի որ այդ օրը պետք է նշուէր Մեծ Յոկտեմ-բերեան Յեղափոխութեան քսաներորդ տարեդարձը։

Ռուսական տեղեկատուութեան համաձայն, 22 Ապրիլ 1936-ին Աբովեանի անուան քաղաքային այգիին մեջ, Յրազդան գետի ձախ ափին «Փարոս» կայարանի հիմքին Աղասի Խանճեանի կողմե դրուեցաւ առաջին քարը։ Յետագային այն վերանուանուեցաւ «Յայրենիք»։

Մէկ տարուայ ընթացքին շինարարները իրականացուցին հողային աշխատանքներու հսկայական ծաւալ։ 2,1 քմ գլխաւոր ճանապարհի երկայնքով կառուցուեցաւ երեք կանգառ՝ Յայրենիք, Ուրախութիւն եւ Փիոներական։ Տեղանքի բնական քանդակի պատճառով Յայրենիք կայարանին շենքը կը գտնուեր անմիջապես ջրանցքին վերեւը։

Առաջին տարիներուն Մանկական երկաթուղիի կայարանին շենքը փայտէ էր։ 1940-ականներու վերջը անոր փոխարեն տուֆեն կառուցուեցաւ նոր շենք։

Շինարարներու եռանդին շնորհիւ աշխատանքները աւարտեցան նախատեսուած ժամկետեն 4 ամիս շուտ։ 9 Յուլիս 1937-ին առաջին անգամ տեղեն շարժեցաւ Վորոշիլովկրատի շոգեքարշային գործարանին կողմե նուիրուած 159-434 շոգեքարշի եւ երեք մարդատար վակոնները։

1959-ի Մարտին Մանկական երկաթուղին ստացաւ երկու PAFAWAG մետաղական մարդատար վակոն։ 1971-ին Երեւանի Մանկական երկաթուղին նուիրեցին TY2-116 ջերմաքարշը։ Այդ պահեն սկսեալ շոգեքարշը դուրս եկաւ օգտագործումե, սակայն մինչ օրս կը գտնուի «Յայրենիք» կայարանի տարածքին մեջ։

Գնացքը կ'անցնի այլեւս չգործող «Ուրախութիւն» կայարանի կողքով եւ կը կանգնի «Փիոներական» կայարանին մեջ։ Քանի որ այն նոյնպես չի գործեր, մարդիկ կը մնան իրենց տեղերը եւ գնացքը հետընթաց կը վերադառնայ «Յայ-

րենիք» կայարան։

Ինչպէ՞ս նախագծուած է մանկական եւ հանգիստի զբօսավայրը

Ստորեւ ներկայացուող բացատրագիրը գրուած է Միքայէլ Մազմանեանի կողմէ։ Այն տրամադրած է ճարտարապետի թոռնուհին՝ Լիլիթ Տէր Մտինասեանը։

«Ձանգուի կանաչազարդ ափին, պազալթի ժայռերու յետնամասին վրայ, կ'ուրուագծուի մանկական եւ հանգստի զբօսավայրը։

Գեղատեսիլ տեսքը, արեւահայեաց հարուստ քանդակը, բնական ճոխ տեսարանները, միանգամայն նպաստաւոր են մեր մանուկներուն հանգստավայրը դարձնելու համար այս գողտրիկ անկիւնը։

Ընդհանուր յատակագիծը լուծեով անհրաժեշտ էր գտնել այնպիսի համադրութիւն մը, որ կը բխէր տեղի բնական պայմաններէն, յստակ ստորաբաժանումներ տար զբօսավայրի առանձին մասերուն եւ պարզորոշ գծէր ելումուտր դէպի կարեւորագոյն մասերը։

Ամբողջ յատակագիծը կառուցած է երկու իրար հատող ծառուղիներու շուրջ։ Ասոնցմե մեկը սկիզբ կ'առնե հիտրո-կայանին մօտեն, այսինքն կը տարածուի հիւսիսեն դեպի հարաւ, իսկ միւսը՝ խճուղիեն, այսինքն արեւելքեն դեպի արեւմուտք։ Վերջինս խճուղիի բարձրութենեն աստիճանա-ձեւ իջուածքով կ'իջնե դեպի հիմնական հարթավայրը, ուր կը հանդիպի առաջին ծառուղիին։ Այս հանդիպման կետին մեջ կը բացուի ընդարձակ շրջանաձեւ հրապարակ, որու կեդրոնին կը տեղաւորուի խոշոր աւազան, մանուկներու զուարթ շուրջպարը պատկերող քանդակով։

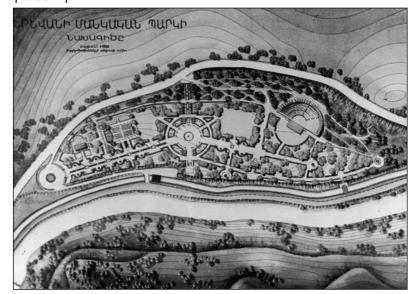
Ապա կը շարունակուի եւ աստիճաններով կ'իջնէ դէպի մանկական երկաթագծի առաջին կայարանը։ Նոյն այս կեդրոնական առանցքի շարունակութեամբ կամուրջ պիտի նետուի Չանգուի վրայով աջ ափը անցնելու եւ ապա դէպի Ծիծեռնակաբերդ բարձրանալու համար։

Մանկական զբօսավայրն եւ երկաթուղին «Խորհրդային Յայաստան»

6 Սեպտեմբեր 1937

Մեծ ոգեւորութեամբ մենք անցեալ տարի ձեռնարկեցինք մանկական երկաթուղու շինարարութիւնը։

Կարճ ժամանակամիջոցում Ձանգուի ձորում մեկ եւ կիս կիլոմետր տարածութեան վրայ աւարտեցինք գծամասի հարթման դժուարին աշխատանքը։ Այնուհետեւ սկսեցինք ռելսերի ամրացումը։ Երկաթուղին հիմնականում պատրաստ էր։

Այս տարի վաղ գարնանից մենք սկսեցինք կայարանների շինարարութիւնը։ Մանկական երկաթուղին այժմ ունի երեք կայարան, դրանցից առաջին եւ գլխաւոր կայարանի շենքում տեղաւորուած է պատանի ուղեւորների գեղեցիկ սպասարանն իր ասֆալթապատ հրապարակով, կայարանապետի եւ հերթապահի առանձնասենեակները, հեռագրատունը, առողջապահական սենեակը, դրամարկղը եւ այլն։ Նոյն ձեւով կառուցուած է նաեւ երկրորդ կայարանը։

Յաղորդակցութեան ճանապարհների նախկին ժողկոմ, մեր սիրելի ընկեր L.Մ. Գականովիչի անմիջական օժանդակութեամբ այս տարի Մոսկուայից ստացանք մանկական երկաթուղու շոգեքարշը եւ վակոնները։

Երկաթուղու շինարարութեանը զուգընթաց սկսուեց մանկական պարկի շինարարութիւնը ճարտարապետ Մ. Մազմանեանի նախագծով։ Այստեղ գեղեցիկ ծառուղիների մէջ կառուցուած են փիոներների, զանազան կենդանիների արձաններով զարդարուած ջրի մեծ աւազաններ, շատրուաններ, ինչպես նաեւ ընթերցարան, պարերի եւ ֆիզկուլտ խաղերի հրապարակ, խաղարան, քիոսքներ, պուֆեթ եւ այլն։ Փարքը լիովին ռատիօֆիքացման է ենթարկուած։ Փարքից դեպի կայարան տանող բարձունքի վրայ դրուած է մեծ Ստալինի արձանը։ Ամբողջ շինարարութեան վրայ մինչեւ այժմ ծախսուած է մօտ մէկուկէս միլիոն ռուբլի։

Մանկական երկաթուղու շինարարութեանը զուգընթաց մենք լուծեցինք նաեւ պատանի երկաթուղային կադրերի պատրաստման գործը։ Երեւանի երկաթուղային տեփոյի պետի տեղակալ ընկեր Յ. Առաքելեանի օգնութեամբ յատուկ դասընթացներում սովորել ու գերազանց գնահատականով աւարտել են 112 պատանի մեքենավարներ, կայարանապետեր, կայարանապետեր, կայարանի հերթապահներ, սլաքաւորներ, հեռագրիչներ։

Պատանի երկաթուղայիններն իրենց փրաքթիք ուսուցումն անցել են Երեւանի եւ Լենինականի երկաթուղային տեփոներում։ Փորձի փոխանակման կարգով նրանք ուսումնասիրել են Թպիլիսիի մանկական երկաթուղու աշխատանքը։ Այժմ նրանք ինքնուրոյն կերպով կարողանում են ղեկավարել գնացքը, կատարել երթեւեկութեան համար պահանջուող անհրաժեշտ աշխատանքը։

Սրանով, ի հարկէ, չի վերջանում մանկական երկաթուղու, ինչպէս նաեւ փարքի շինարարութիւնը։ Մանկական հանգստի եւ կուլտուրայի փարքն ու երկաթուղին ունեն զարգացման լայն հեռանկարներ։

1938 թուի սկզբներից սկսուելու է երկրորդ հերթի շինարարութիւնը։ Ըստ նախագծի, երկաթուղին Չանգուի վրայ կառուցուելիք կամրջի վրայով անցնելու է գետի միւս ափը

եւ կտրելու է նորից մէկ եւ կէս քիլոմեթր տարածութիւն, իսկ հետագայում մանկական գնացքը զառիվեր կը բարձրանայ «ֆունիքուլեօրով» Ծիծեռնակաբերդ կոչուող բլրի գագաթը։

Յանգստի փարքը ընդարձակուելու է եւ բռնելու է 7 հեկտար տարածութիւն։ Այդտեղ կառուցուելու է ամառային կինօ, թատրոն, լողարաններ, շտապ օգնութեան կայան, մեծ գրադարան-ընթերցարան։ Փարքը կ'ունենայ նաեւ իր առանձին հիտրոկայանը եւ այլն։ Այսպիսով՝ Երեւանի փիոներներն ու դպրոցականները կ'ունենան արդէն գեղեցիկ, ընդարձակ ու ամէն տեսակ յարմարութիւններով մանկական հանգստի եւ կուլտուրայի մի հարուստ փարք։

Այսօր Երեւանի բազմահազար երեխաների, եղբայրական Վրաստանի եւ Ատրպէյճանի պատանեկութեան ներկայացուցիչների մասնակցութեամբ տեղի կ'ունենայ մանկական փարքի եւ երկաթուղու առաջին հերթի հանդիսաւոր բացումը։ Այդ մեր կուսակցութեան եւ կառավարութեան լաւագոյն նուէրն է մայրաքաղաքի ստալինեան մատաղ սեոնդին։

Նկարիչ **ጓենրիկ Գարուկեան. «Այգին աւանդաբար** կը համարուէր կոնդեցիներու հանգիստի վայրը»

1980-ականներուն Մանկական երկաթուղիին տնօրենը մասնագիտութեամբ դերասան Ղազարոս Ներսիսեանն էր։ Որպես դերասան գրեթե հանդես չէր գար, իսկ էութեամբ գերազանց կազմակերպիչ էր։ Մինչ Մանկական երկաթուղիի տնօրեն դառնալը ան Մշակոյթի երրորդ տան տնօրենն էր։ Թեեւ այդ Մշակոյթի տունը բաւականին աննկատ էր դուրսեն, ներսեն կեանքը «կ'եռար»։ Այն ունէր երաժշտական դպրոց, երգչախումբ, ելոյթ կ'ունենային Ռաիսա Մկրտչեանը, Ռոպերթ Ամիրխանեանը...

Ես ևոյնպես կ'աշխատեր այդ Մշակոյթի տան մեջ, Ղազարոս Ներսիսեանի հետ լաւ ընկերներ էինք ու երբ ան Մանկական երկաթուղիի տնօրեն նշանակուեցաւ, առաջարկեց որ տեղափոխուեմ այնտեղ՝ որպես գեղարուեստական մասի վարիչ։ Մեր նպատակն էր «աշխուժացնել», նոր շունչ հաղորդել մանկական երկաթուղիին, որ աստիճանաբար կը կորսնցներ իր արդիականութիւնը՝ բացուած էր մեթրօն, եւ երեխաներուն գնացք նստելու ցանկութիւնը յաճախ կը բաւարարէին վերջինիս միջոցով։

Մանկական երկաթուղիի այգին աւանդաբար կը համարուեր կոնդեցիներու հանգիստի վայրը եւ մեզ բաւականին լարուած ընդունեցին, սակայն որոշ ժամանակ յետոյ ամեն ինչ հարթուեցաւ։ Այդ տարիներուն այգի գրեթե ոչ ոք կու գար, գնացքն ալ հազուադեպ տեղեն կը շարժեր։

Տարածքին մեջ փոքր մարզադաշտ կար, ուր ֆութպոլ կը խաղային նաեւ խուլ եւ համրերու դպրոցի երեխաները։ Տարօրինակ զգացողութիւն էր՝ խաղի ժամանակ կը լսուէր միայն գնդակին ձայնը։

Մեր խումբը բաղկացած էր 5 հոգիէ։ Ամէն առաւօտ ծառայողական փոխադրակառքով կ'երթայինք աշխատանքի, իսկ «գրասենեակի» դերով հանդէս կու գար քարէ տնակ մը։ Ձմրան օրերուն բաւականին ձանձրալի էր ամբողջ օրը անցընել այնտեղ, չնայած որ ամբողջութեամբ ձիւնածածկ տարածքը շատ գեղեցիկ էր։

Այդ տարիներուն այգիին մեջ այնքան ընկուզենի կար, որ ցերեկը ճիւղերուն տակ մութ կ'ըլլար։

Ամրան ընթացքին կեանքը կ'աշխուժանար՝ անապահով ընտանիքներէ երեխաներու համար կը կազմակերպուէր ամառային ճամբար։ Իւրաքանչիւր առաւօտ 50-100 երեխայ կու գար Մանկական երկաթուղիի այգի, ուր անոնք կը խաղային, կը սնուէին, կը զբօսնէին։

90-ականներուն այգին անցաւ Ներքին գործերու նախարարութեան ենթակայութեան տակ։ Վանօ Սիրադեղեանի նախաձեռնութեամբ տարածքին մեջ տեղի ունեցաւ քանդակի հանդիսութիւն։ Մօտ երկու ամիս այնտեղ քանդակագործներ կ'աշխատէին, իսկ վերջաւորութեան պատրաստի աշխատանքը կը նուիրին այգիին։ Քանդակ մըն ալ՝ յովազի պատկերով, պատրաստուեցաւ փապուղիի վերեւը՝ ժայռերուն մէջ։

Խորհրդային ժամանակ երկաթուղին անվճար էր

Խորհրդային տարիներուն գնացքը կ'աշխատեր նոյնիսկ ձմրան՝ կային յատուկ ձմեռնային վակոններ։ Այդ ժամանակ «տոմս» հասկացութիւն չկար, երկաթուղին անվճար էր։

Մանկական երկաթուղին վերանորոգուած

Մանկական երկաթուղիի եւ յարակից այգիի սեփականատերերն են Սամուել եւ Արմեն Գեորգեանները։ Մանկական երկաթուղին կ'աշխատի ամեն օր, առանց հանգստեան օրերու, ժամը 10:00-են մինչեւ վերջին այցելուն։ Գնացքի մեկնումի եւ ժամանման յստակ ժամանակացոյց չկայ։ Ուղեւորութիւնը կը տեւե 15 վայրկեան, որու ընթացքին այն կ'անցնի երկու կայարաններու մօտով՝ «Ուրախութիւն» եւ «Փիոներական»։

Կը նախատեսուի իրականացնել կայարանի շենքի համալիր վերանորոգում։ «Յարաւկովկասեան երկաթուղի» ընկերութեան նախաձեռնութեամբ իրականացուած են կայարաններու, շարժակազմի եւ գիծերու վերականգնման եւ արդիականացման աշխատանքները։

Ամբողջութեամբ վերանորոգուած են շոգեքարշը եւ ջերմաքարշը, երեք ամառնային վակոնները։ Մանկական երկաթուղիին անվտանգութիւնը ապահովուած է։

> www.mediamax.am «Երեւան. XX դար»

ԼԻԲԱՆԱՆԻ Գ. ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ULΩ Լիբանանի ֆութպոլի երրորդ դասակարգի ախոլեանութեան աւարտին, որոշելու համար այն չորս խումբերը,

որոնք հրաժեշտ պիտի տան դասակարգին, տեղի ունե-

«Յարուֆ»ի եւ Դ. խմբակի 6-րդ դիրքը գրաւած «Յ.Մ.Մ.»-ի միջեւ, «Ալ Ահըտ»ի մարզադաշտին վրայ։ Յամառ պայքարով լատկանշուած մրցումին ժամանակը աւարտեցաւ առանց կոլերու եւ «Յ.Մ.Մ.» յաղթանակ տարաւ տուգանային հարուածներու 5-4 արդիւնքով։ Կը շնորհաւորենք մեր սիրելի «Յ.Մ.Մ.»ի մարզիկները, մարզիչները եւ պատասխանատուները այս արդիւնքին համար եւ բարի երթ կը մաղթենք խումբին։

Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքը.

- Յարուֆ - Յ.Մ.Մ. 0-0 տուգ. 4-5

ԱՇԽԱՐԴԻ ԲԱԺԱԿԻ ԴԱՐԱԼԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ 15-ՐԴ ՅԱՆԳՐՈՒԱՆ

ՓԵՐՈͰ ԳՐԱͰԵՑ 4-ՐԴ ԴԻՐՔԸ

Աշխարհի ֆութպոլի բաժակի Յարաւային Ամերիկայի գօտիի զտումի 15-րդ հանգրուանի վերջին մրցումներուն արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

- Գոլոմպիա Փերու 0-1
- Վենեզուելա Պոլիվիա 4-1

Այս հանգրուանի հետաքրքրական մրցումի մր ընթացքին, 5-րդ դիրքը գրաւող Փերուի հաւաքականը, որ վերելք կ'արձանագրէ, իր դաշտէն դուրս մրցեցաւ 4-րդ դիրքը գրաւող Գոլոմպիայի հաւաքականին դէմ։ Գոլոմպիա ունէր տարածքային առաւելութիւն, որ հասաւ 69 առ հարիւրի, սակայն դիպուկ հարուածի առիթները քիչ էին՝ 2 Գոլոմպիա - 1 Փերու։ Մրցումի 85-րդ վայրկեանին, ԱՄՆ-ի «Տի Սի Եունայթըտ»ի կիսապաշտպան փոխարինող Էտիսըն Ֆլորէս նշանակեց Փերուի կոլը, Քուեվայի փոխանցումէն օգտուելով։ Փերու տարաւ կարեւոր յաղթանակ մը եւ գրաւեց 4-րդ դիրքը։ Իսկ 10-րդ դիրքը գրաւող Վենեզուելան տարաւ իր 3-րդ յաղթանակը, երբ իր դաշտին վրայ յաղթեց 8-րդ դիրքը գրաւող Պիլիվիային։

Դասաւորում. 1) Պրազիլ 14 մ 36 կէտ 28-5, 2) Արժաևթին 14 մ 32 կէտ 22-7, 3) Էքուատոր 24 կէտ 24-14, 4) Փերու 20 կէտ 16-20, 5) Ուրուկուէյ 19 կէտ 15-21, 6) Գոլոմպիա 17 կէտ 16-18

Ռմբարկուներ. 1) Մ. Մարթինզ-Պոլիվիա 9 կոլ, 2) Նեյմար-Պրազիլ 7 կոլ, 3) Լաութարօ Մարթինէզ-Արժանթին 6

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԲԱԺԱԿԻ 1/8-ՐԴ ԱԻԱՐՏԱԿԱՆ

ՄԱՐՍԵՅ ԵԻ ՆԱՆԹ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Ֆրանսայի ֆութպոլի բաժակի վերջին 16 խումբերու հանգրուանի մրցումներուն արձանագրուած են հետեւեալ արդիւնքները.

- Նաևթ (Ա.) Պրեսթ (Ա.) 2-0
- Նաևսի (Բ.) Ամիաև (Բ.) 0-2
- Թուլուզ (Բ.) Վերսայ (Դ.) 0-1
- Ռեմս (Ա) Պասթիա (Բ.) 1-1 տուգ. 3-5
- Օլիմփիք Մարսէլ (Ա.) Մոնփելիէ (Ա.) 1-1 տուգ. 5-4

Այս հանգրուանի հետաքրքրական մրցումի մը ընթացքին, 3-րդ դիրքը գրաւող «Օլիմփիք Մարսէյ»ը իր դաշտին վրայ մրցեցաւ 6-րդ դիրքը գրաւող «Մոնփելիէ»ի դէմ։ Մրցումին հիմնական ժամանակը աւարտեցաւ հաւասարութեամբ։ 74-րդ վայրկեանին «Մարսէյ»ի կոլը նշանակեց յեհ Միլիք։ Իսկ «Մոնփելիէ» հաւասարեցուց 80-րդ վայրկեանին, քոնկոցի Մաքուանայի միջոցով։ Ըստ մրցաշարքի օրէնքին, դիմուեցաւ տուգանային հարուածներու եւ «Մարսէյ» յաղթանակ տարաւ։ Երկրորդ դասակարգի «Պասթիա»և տուգանային հարուածներով դուրս ձգեց առաջին դասակարգի «Ռեմս»ը։ Իսկ Միշէլ Տէր Չաքարեանի մարզած՝ 13-րդ դիրքը գրաւող «Պրեսթ»ը իր դաշտեն դուրս զիջեցաւ 9-րդ դիրքը գրաւող «Նանթ»ին ու դուրս մնաց պայքարէն։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ԼԻԿԱՅԻ ԲԱԺԱԿԻ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ

ՍՓՈՐԹԻՆԿ ՇԱጓԵՑԱԻ ՏԻՏՂՈՍԸ

Փորթուկալի ֆութպոլի Լիկայի բաժակի աւարտական մրցումը տեղի ունեցաւ 2-րդ դիրքը գրաւող Լիզպոնի «Սփորթինկ»ին եւ 3-րդ դիրքը գրաւող «Պենֆիքա»ի միջեւ, Լեյրիա քաղաքի մարզադաշտին վրայ։ Առաջին կիսախաղին արդիւնաւէտ էր «Պենֆիքա»ն եւ 22-րդ վայրկեանին, պրազիլցի յարձակող Էվըրթըն նշանակեց «Պենֆիքա»ի կոլը, Ալեքս Կրիմալտոյի փոխանցումով։ Երկրորդ կիսախաղին աշխուժացաւ «Սփորթինկ»ի յառաջապահ օղակը։ 49-րդ վայրկեանին Կոնսալօ Ինասիօ հաւասարեցուց հաշիւը, Փապլօ Սարապիայի փոխանցումով։ Իսկ 78-րդ վայրկ-

եանին սպանացի կիսապաշտպան Փապլօ Սարապիա նշանակեց «Սփորթինկ»ի երկրորդ կոլը, Փետրօ Փորրոյի փոխանցումէն օգտուելով։ «Սփորթինկ» տարաւ արժանի յաղթանակ մը եւ շահեցաւ իր 4-րդ տիտղոսը։ Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքը.

- Պենֆիքա - Սփորթինկ Լիզպոն 1-2

Մրցաշարքը սկսած է 2007 թուականին։ Անոր կը մասնակցին Փորթուկալի ֆութպոլի լիկայի երկու դասակարգի անդամ 36 ակումբներ։ Տիտղոսը շահած են «Պենֆիքա» 7 անգամ, «Սփորթինկ Լիզպոն»՝ 4 անգամ, «Սփորթիևկ Պրակա»՝ 2 անգամ, «Վիթորիա Սեթուպալ» եւ «Մորեյրենսէ»՝ մէկական անգամ։ «Փորթօ» 4 անգամ հասած է աւարտական։

ՍԿՈՎՏԻՈՅ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 24-ՐԴ ՅԱՆԳՐՈՒԱՆ

Սկովտիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 24-րդ հանգըրւանի մրցումներուն արձանագրուած են հետեւեալ արդիւնքները.

- Ռոս Քաունթի Ռէյնճըրզ 3-3
- Սելթիք Տանտի Եուն. 1-0
- Յարց աֆ Միտլոթիըն Մատըրուէլ 2-0

Այս հանգրուանին առաջատար «Ռեյնճըրզ» իր դաշտեն դուրս մրցեցաւ 10-րդ դիրքը գրաւող «Ռոս Քաունթի»ի դէմ եւ մրցումը աւարտեցաւ 6 կոլևոց հաւասարութեամբ։ «Ռոս Քաունթի» հաւասարութեան կոլը նշանակեց 90+6-րդ վայրկեանին։ Իսկ 2-րդ դիրքը գրաւող «Սելթիք» մօտեցաւ առաջատարին, իր դաշտին վրայ յաղթելէ ետք 7-րդ դիրքը գրաւող «Տանտի Եունայթրտ»ին։

Դասաւորում. 1) Ռեյևճըրզ 56 կետ 48-18, 2) Սելթիք 54 կետ 47-13, 3) Յարց 42 կետ 34-20, 4) Մատըրուել 32 կետ 26-32

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԲԱԺԱԿԻ 1/8-ՐԴ ԱԻԱՐՏԱԿԱՆ 22։15 Փարի Սէև Ժերմէև (1) - Նիս (2) ՓՈՐԹՈԷԿԱԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈԷԹԵԱՆ 20-ՐԴ ՅԱՆԳՐՈԷԱՆ 21:00 Էսթորիլ (7) - Փաշոս Տէ Ֆերրեյրա (12) ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ԷՆ.ՊԻ.ԷՅ.-Ի ԱԽՈՅԵԱՆՈՐԹԻՐՆ 02:30 Պոսթըն Սելթիքս (9) - Մայամի հիթ (1) ԹԵՆԻՍԻ ՄՈՆՓԵԼԻԷԻ ՄՐՑ. 1/16-ՐԴ ԱՐԱՐՏԱԿԱՆ 12:00-էն սկսեալ, «beinsports» կայանէն

Թしししし ԱԼՈՏՆՈՐԻՍՅ ԵՐՅ ՈՆՅՐԵՐԵՐ ՆԱՏԱԼ ՇԱՎԵՑԱԻՏԻՏՂՈՍԸ

Աւստրալիոյ Մելպըրն քաղաքի մարզադաշտերուն վրայ շարունակուեցան այս տարուան առաջին 2000 կէտևոց «Մեծ Սաղաւարտ»ի մրցաշարքի

մրցումները։ Տղոց մրցաշարքի քառորդ աւատական հանգրուանին արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

- Մ. Պերրեթթիևի (7) Կ. Մոևֆիս (17) 6-4, 6-4, 3-6, 3-6, 6-2 Ռ. Նատալ (6) - Տ. Շափովալով (14) 6-3, 6-4, 4-6, 3-6, 6-3
- Տ. Մետվետեւ (2) Ֆ. Օժէ-Ալիասիմ (9) 6-7 թպ 4-7, 3-6,
- 7-6 рщ 7-2, 7-5, 6-4 Ս. Ցիցիփաս (4) - Ե. Սիևըր (11) 6-3, 6-4, 6-2
- Կիսաւարտական հանգրուանին արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.
- Տ. Մետվետեւ (2) Ս. Ցիցիփաս (4) 7-6 թպ 7-5, 4-6, 6-4, 6-1 Ռ. Նատալ (6) - Մ. Պերրեթթիկի (7) 6-3, 6-2, 3-6, 6-3
- Աւարտական մրցումին արձանագրուեցաւ հետեւեալ արդիւնքը.
- Ռ. Նատալ (6) S. Մետվետեւ (2) 2-6, 6-7 թպ 5-7, 6-4, 6-4.7-5

Թիւ 6 դասուած սպանացի Ռաֆայէլ Նատալ շահեցաւ տիտղոսը, լաղթելէ ետք թիւ 2 դասուած ռուս Տանլիլ Մետվետեւին։ Այս մէկը Նատալի 21-րդ «Մեծ սաղաւարտ»ի տիտղոսն էր։

ՊԵԼՃԻՔԱՑԻ 26-ԱՄԵԱՅ ՊԱՇՏՊԱՆԸ ՄԻԱՑԱԾ Է «ԱՐԱՐԱՏ-ԱՐՄԵՆԻԱ»-ԻՆ

Երեւանի «Արարատ-Արմենիա» ակումբին միացած է 26-ամեայ պելճիքացի պաշտպան Թիպօ Լեսքուան։

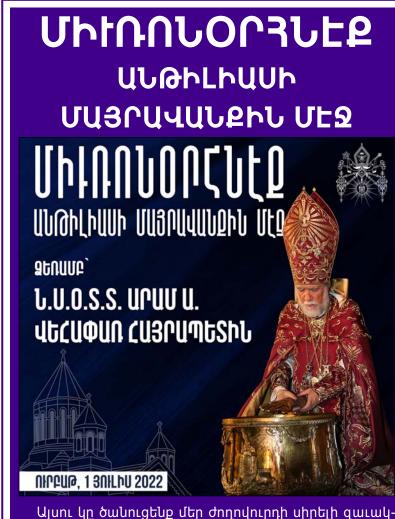
Մինչ «Արարատ-Արմենիա» տեղափոխուելը Լեսքուան հանդէս եկած է հոլանտական «Ալմերէ Սիթի» ֆութպո-

լային ակումբէն, որու կազմին մէջ կատարած է 40 խաղ եւ դարձած է 4 կոլային փոխանցման հեղինակ

Lեսքուան հանդէս եկած է նաեւ պելճիքական «Վիրթօն» ֆութպոլային ակումբեն՝ 88 խաղ, 2 կոլ, Լիւքսեմպուրկի «Տիւտելանժի» ֆութպոլային ակումբէն՝ 23 խաղ, 3 կոլային փոխանցում։ Մասնակցած է Եւրոպայի Լիկայի 2019/20 թուականի խաղարկութեան խմբային փուլի 5 խաղերու։

Յայաստանի ֆութպոլի առաջնութեան ձմեռնային հատւածը աւարտած է։ Առաջատարը «Արարատ-Արմենիա»-ն է, որն ունի 40 միաւոր։ 32 միաւորով երկրորդ տեղն է «Фիւնիկ»-ը։ Եռեակը կ'եզրափակէ «Արարատ»-ը (30 միաւոր)։ 4-րդ տեղը կը գրաւէ «Նոայ»-և (22 միաւոր), 5-րդը՝ «Ալաշկերտ»-ը (21 միաւոր), «Ուրարտու»-և 6-րդև է (16 միաւոր)։ Մրցաշարային աղիւսակի յետնամասը կը գտնուին «Վան»-ը (11 միաւոր), «Նորավանք»-ը (9 միաւոր) եւ ԲԿՄԱ-ն (6 միաւոր)։ Յայաստանի ֆութպոլի առաջնութեան երկրորդ շրջանը պիտի սկսի Փետրուարին։

ներուն, թէ 2022 թուականի Յուլիս 1-ին, Ուրբաթ, ձեռամբ Սուրբ Աթոռոյս Սրբազնագոյն Կաթողիկոսին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Յայրապետին, Մեծի Տաևև Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեաև Յայրապետակաև նստավայր Անթիլիասի Մայրավանքին մէջ տեղի պիտի ունենայ ՍՐԲԱԼՈՅՍ ՄԻՐՈՈՆԻ ՕՐՅՆՈՐԹԻՐՆ։

ՍՈՅԻԱԼԻՁՄ

(Շարունակուած Ը. էջէն)

Այս տարբերակի հետ մէկտեղ գալիս է մէկ այլ տարբերակ՝ սոցիալիստական կուսակցութիւն ե՛ւ ազգային/հայրենասիրական, ե՛ւ միջազգային, որը համերաշխ է ինչպես հայրենիքի պայքարին, այնպես էլ բոլոր արդար գործին, համերաշխ մարդկութեան հետ (Սոցիալ-դեմոկրատ ինչակեան կուսակցութիւնը օրինակ է)։

Կան նաեւ մի քանի այլ ծայրայեղ աջ շարժումներ, որոնք նոյնպէս կրում են սոցիալիստական կարգախօսներ, Գերմանիայի նացիոնալ-սոցիալիստական բանուորական կուսակցութիւնը նոյնպես կոչ է արել սոցիալիզմի, բայց բացառապէս արիական ռասայի եւ գերմանացիների համար։

ԱՄՆ-ում Սպիտակ White Supremacist Կուկլուքսկլանը (Kukluxklan) կոչ էր անում սոցիալիզմի, որը վերահսկւում է ԱՍՏԾՈՅ կողմից։

ARARAD DAILY NEWSPAPER

MANAGING DIRECTOR: ANI SARAFIAN

Tel.-Fax: 01-565599 | P.O.Box: 175275 Mar Mikhael Beirut | Lebanon | www.araraddaily.com email: araradoratert@gmail.com

إِ إِلَا اللَّهِ جَرِيدة سياسية يومية أرمنية | المديرة المسؤولة: التي صرافيان تصدر عن شركة ماسسر للمجافة والنشر (ش.م.م.)